

Adoptionsnævnet skal være ansvarlig for at indhente, bearbejde og formidle viden på adoptionsområdet, såvel på nationalt som på internationalt plan. Derved opnår Adoptionsnævnet de informationer om den internationale udvikling på adoptionsområdet, som må anses for en forudsætning for et effektivt tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i udlandet.

Da beføjelsen til eventuelt at skride ind over for de formidlende organisationer som nævnt fortsat bør ligge hos Civilretsdirektoratet, må Adoptionsnævnet indberette sagen til Civilretsdirektoratet, hvis nævnet i forbindelse med sin tilsynsvirksomhed er blevet opmærksom på forhold, der efter nævnets opfattelse gør det nødvendigt at gribe ind over for organisationerne. Der vil dog ikke være noget til hinder for, at Adoptionsnævnet på egen hånd retter henstillinger til organisationerne i anledning af tilsynsvirksomheden.

Adoptionsnævnets tilsynsvirksomhed med de formidlende organisationer, der forudsætter en ændring af adoptionslovens § 30, påtænkes udøvet i henhold til regler, der fastsættes af justitsministeren. Der påtænkes i den forbindelse fastsat regler om, at Civilretsdirektoratet kan indhente udtalelser fra Adoptionsnævnet om generelle og konkrete spørgsmål vedrørende de formidlende organisationer, og om nævnets underretning af direktoratet om forhold, som tilsynet giver anledning til.

4.3.3. Tilmelding til en formidlende organisation

Justitsministeriet er enig med mindretallet i udvalget i, at tilmelding til en formidlende organisation først bør kræves ved indledningen af fase 3.

Det er således efter Justitsministeriets opfattelse en naturlig konsekvens af den foreslåede nye undersøgelses- og godkendelsesordning, hvor der i fase 2 er indlagt et kursusforløb, at ansøgere ikke behøver at vælge en formidlende organisation, før fase 2 er afsluttet, og ansøgerne derved har fået bedre forudsætninger for at vælge formidlende organisation.

Justitsministeriet er opmærksom på de fordele for ikke mindst adoptionsansøgerne selv i form af mulighed for vejledning m.v., der som anført af flertallet er forbundet med at være tilmeldt en formidlende organisation allerede fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om godkendelse som adoptant.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør det imidlertid være frivilligt for ansøgerne, om de ønsker at benytte sig af disse fordele, eller om de ønsker at vente med at tilmelde sig en formidlende organisation, indtil fase 2 er overstået, og ansøgerne dermed gennem kursusforløbet har fået bedre forudsætninger for at vælge

organisation og er blevet sikre på deres ønske om at adoptere.

Derimod bør der efter Justitsministeriets opfattelse stilles krav om, at ansøgerne er tilmeldt en formidlende organisation, inden de påbegynder fase 3. En ansøger bør normalt ikke kunne godkendes som adoptant, medmindre den pågældende er tilmeldt en godkendt formidlende organisation. Det bør således fastholdes, at adoption af udenlandske børn bør gennemføres med bistand af de formidlende organisationer, som er godkendt hertil, og ikke på den måde, at godkendte adoptionsansøgere på egen hånd søger at opspore et barn i udlandet (private fremmedadoptioner).

5. Rådgivning og vejledning af adoptionsansøgere

5.1. De gældende regler

Efter den nuværende ordning sker den rådgivning og vejledning, som det offentlige yder til ansøgere om adoption, hovedsagelig i forbindelse med de samtaler, som amtskommunens sagsbehandlere har med de pågældende som led i undersøgelsen af, om ansøgerne kan godkendes som adoptanter.

Det offentlige yder endvidere rådgivning af personer, der er blevet godkendt som adoptanter, både i forbindelse med, at et barn bringes i forslag, og umiddelbart efter hjemtagelsen af barnet.

Adoptionsansøgere og adoptanter har også mulighed for at modtage rådgivning og vejledning hos de formidlende organisationer Adoption Center, Dan-Adopt og Terres des Hommes og hos Landsforeningen Adoption og Samfund, der er en privat forening af adoptivforældre og voksne adopterede. Der henvises til betænkningen side 103-108.

5.2. Adoptionsudvalgets overvejelser

Adoptionsudvalget har fundet, at der er behov for at styrke rådgivningen af adoptionsansøgere. Udvalget har derfor foreslået, at der indføres et adoptionsforberedende kursus, der skal være obligatorisk for første gangsansøgere og frivilligt for personer, der har adopteret tidligere.

Kurset skal efter forslaget placeres som fase 2 i det foreslåede nye undersøgelses- og godkendelsesforløb, jf. ovenfor pkt. 3.3, men skal i øvrigt være adskilt fra dette forløb. De oplysninger om ansøgerne, der kommer frem under kurset, må således ikke videregives til brug for undersøgelsen og godkendelsen.

Adoptionsudvalget har skitseret de hovedtemaer, der bør indgå i kursusforløbet. Det drejer sig bl.a. om ansøgenes motiv for at adoptere, adoptivbarnets baggrund, adoptivbarnets tilpasning i familien, adoptivbarnets reaktioner på de nye omgivelser og adoptiv-